

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת גלעד קריב
חוה אתי עטייה
מיכאל מרדכי ביטון

6520/25/פ

הצעת חוק לעידוד השימוש בתחבורה ציבורית על ידי עובדים (תיקוני חקיקה), התשפ"ו-2026

1. תיקון פקודת מס הכנסה
בפקודת מס הכנסה¹, בסעיף 9, אחרי פסקה (20) יבוא :

"החזר הוצאות (א20) סכומים ששילם מעסיק לעובד בעד הוצאות נסיעה נסיעה בתחבורה ציבורית, ובלבד שהסכום שאינו עולה על 684 שקלים חדשים."

2. תיקון חוק הביטוח הלאומי
בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995², בסעיף 350(א), אחרי פסקה (7) יבוא :

"(א7) סכומים ששילם מעסיק לעובד בעד הוצאות נסיעה בתחבורה ציבורית."

3. תחילה של חוק זה ב-1 בינואר של שנת המס שלאחר פרסומו.

דבר ה ס בר

הצעת חוק זו נועדה לתקן עיוות היסטורי וכלכלי הפוגע בציבור העובדים בישראל ובעיקר במעמד הביניים ובשכבות החלשות. מטרת הצעת החוק היא להקל על יוקר המחיה של העובדים בישראל, לעודד שימוש בתחבורה ציבורית על פני רכב פרטי ולהשוות את הסטנדרט הישראלי למקובל במדינות מתקדמות בעולם.

כיום, החזר הוצאות נסיעה (דמי נסיעות) שמשלם המעסיק נחשב כחלק מהכנסת העובד ומחויב במס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות החל מהשקל הראשון. מצב זה יוצר עיוות בו המדינה ממסה פעילות שהיא מעוניינת לעודד (יציאה לעבודה ושימוש בתחבורה ציבורית).

הצעת החוק משווה את החקיקה הישראלית בנושא לזו הקיימת מזה שנים רבות בארה"ב,

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

באוסטרליה, בצרפת, בבלגיה ובמדינות רבות נוספות.

בנוסף, ההצעה נועדה לתקן את העיוות לפיו החזר הוצאות נסיעה אינו מוכר כחלק מהשכר הקובע להפרשות סוציאליות, אבל הוא כן ממוסה כאילו היה הכנסה לכל דבר ועניין.

מדינת ישראל מסבסדת כיום באופן ישיר את התחבורה הציבורית לאוכלוסיות שונות (נוער, אזרחים ותיקים, תושבי יישובים מסוימים, סטודנטים ועוד), ללא קשר להיותם עובדים או לא. במצב דברים זה, נוצר מצב שעובדים המשתמשים בתחבורה הציבורית, ולא זכאים להטבות, נדרשים לעתים לשלם מחיר מלא על נסיעותיהם, וכן לשלם מס על החזר שהם מקבלים מהמעסיק. ביטול המס יהווה סבסוד מכוון תעסוקה, שיעודד יציאה לעבודה.

כמו כן, מדינת ישראל סובלת מעומסי תנועה חריגים בהשוואה למדינות ה-OECD. מיסוי החזר הנסיעות מהווה תמריץ שלילי לשימוש בתחבורה ציבורית. מתן פטור ממס על החזר נסיעות בתחבורה הציבורית יהפוך את הנסיעה באוטובוס וברכבת לאטרקטיבית יותר כלכלית ("נטו" גבוה יותר לעובד), ויעודד עובדים לוותר על רכבם הפרטי.

נימוק נוסף בעד הצעת החוק הוא כי מיסוי נסיעות עלול ליצור חסם בפני עובדים המתגוררים בפריפריה, הנדרשים לנסוע מרחק רב יותר למקום עבודתם עקב מיעוט מרכזי תעסוקה גדולים בפריפריה. ההפסד שלהם ממיסוי החזר הנסיעות, במידה והם בכלל זוכים להחזר נסיעות מלא מהמעסיק בגובה חופשי-חודשי ארצי הכולל רכבת, גבוה בהרבה מהמיסוי החל על החזרי נסיעות של עובדים במרכז הארץ. בכך, הצעת החוק מבקשת לצמצם את הפערים בין עובדים מהפריפריה לבין עובדים מהמרכז.

לסיכום, הצעת החוק תיטיב עם עובדים שהכנסתם נמוכה או בינונית. החוק המוצע יוכל להיות גורם מעודד שימוש בתחבורה ציבורית ובכך להיטיב גם עם ציבור העובדים ובכלל עם כלל החברה הישראלית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ו (02.02.2026)